

مروری بر ادبیات تاثیر گرایش های احساسی سرمایه گذار بر مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای در بورس اوراق بهادار تهران

محمود یحیی زاده فر^۱، سید مرتضی شباهنگ رستمی^۲*

۱- استاد گروه مدیریت مالی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران، m.yahyazadeh@umz.ac.ir

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، مدیریت مالی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران، Shabahang.morteza@gmail.com

چکیده

تمایل به فهم قیمت گذاری سهام در غیاب یک مجموعه یکسان و یکنواخت از متغیرهایی که نمایندگانی برای نتایج مورد انتظار آینده است به پیدایش سریع مدل های قیمت گذاری سهام منجر می شود. قیمت گذاری سهام یکی از مهم ترین و درعین حال پیچیده ترین مراحل عملیاتی در هر بورس می باشد. در بازارهای اقتصادی، قیمت گذاری دارایی های قابل معامله نقش اساسی را در تخصیص منابع به عهده دارد. یکی از مدل های قیمت گذاری، مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای است. نظریه های مالی بیان می کند که ارزش یک سهم برابر با ارزش فعلی عواید مورد انتظار آن است. با این وجود شواهد حکایت از آن دارد که سرمایه گذاران برای تعیین ارزش سهام از روش های کمی استفاده نمی کنند. دیدگاه مالی رفتاری نشان می دهد که به جز عوامل بنیادی، باید تاثیر عوامل رفتاری و احساسی سرمایه گذاران را نیز بر قیمت سهام در نظر گرفت. لذا شناخت این عوامل رفتاری تاثیر گذار می تواند نقش مهمی در زمینه اتخاذ تصمیمات صحیح سرمایه گذاری از طریق آگاهی نسبت به این عوامل رفتاری داشته باشد.

واژه های کلیدی: قیمت گذاری سهام، مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای، مالی رفتاری، گرایش احساسی سرمایه گذار

۱- مقدمه

تغییرات قیمت سهام یکی از مهم ترین موضوعات مورد توجه هر سرمایه گذار است. سرمایه گذارانی که با اهداف بلند مدت نیز سرمایه گذاری می کنند به نوعی به قیمت سهام و تغییرات آن حساس و از خود واکنش نشان می دهند و تغییرات قیمت یک منبع مهم اطلاعاتی و موثر در ارزیابی وضعیت بنگاه ها، ارزیابی تطبیقی با سایر واحدها، ارزیابی کارایی مدیران و از همه مهم تر موثر بر تصمیمات سرمایه گذاران است.

تئوری ها و نظریه های مالی در چند دهه اخیر دارای دو رویکرد متفاوت بوده اند. رویکرد اول، رویکرد نئوکلاسیک در علوم مالی می باشد. فرض اساسی تئوری ها و نظریه های مالی طبق این رویکرد، کارایی بازار و عقلایی رفتار کردن سرمایه گذاران در بازار است. این رویکرد با مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای (CAPM)^۱ و نظریه بازارهای کارا (EMH)^۲ در دهه ۱۹۶۰

^۱ Capital Assets Pricing Model

^۲ Efficient Markets Hypothesis